Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

STALNA KONFERENCIJA GRADOVA I OPŠTINA
SAVEZ GRADOVA I OPŠTINA SRBIJE

PRAVNE NOVOSTI

Bilten SKGO za propise od značaja za lokalnu samoupravu
God. VI, br. 6 — Beograd, 29. novembar 2023. godine

IZMENE I DOPUNE ZAKONA O BUDŽETSKOM SISTEMU

NAJVAŽNIJE IZMENE I DOPUNE

- ✓ produženo važenje mere kontrolisanog zapošljavanja u javnom sektoru do kraja 2026. godine
- ✓ povećanje plata zaposlenima kod korisnika javnih sredstava
- ✓ uređenje povraćaja više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda i primanja
- ✓ produžen rok za primenu u celosti odredaba koje se odnose na rodno odgovorno budžetiranje

PRODUŽENO VAŽENJE MERE KONTROLISANOG ZAPOŠLJAVANJA

U skladu sa Obrazloženjem Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu (u daljem tekstu: ZOBS), osnovni razlog za njegovo donošenje jeste set fiskalnih pravila za stabilizaciju i održivu putanju deficita i duga. S obzirom na ograničen fiskalni prostor u narednom periodu zarade će se povećavati umereno i kontrolisano, a najviše do limita od 10% BDP. Međutim, produženo je važenje mere kontrolisanog zapošljavanja u javnom sektoru **do 31. decembra 2026. godine**. Ocenjeno je da je ovaj način kontrole rashoda za zaposlene prethodnih godina dao izuzetne rezultate, te se u skladu sa tim i dalje smatra opravdanim u smislu sprečavanja odstupanja od posebnog fiskalnog pravila koje ograničava učešće rashoda za plate, odnosno zarade u BDP.

Masa sredstava za plate i planirana uvećanja u skladu sa Zakonom o budžetu RS za 2024. godinu

Masa sredstava za plate planira se u skladu sa ZOBS, dok su uvećanja za 2024. godinu predviđena članom 9. Zakona o budžetu Republike Srbije za 2024. godinu („Službeni glasnik RS“, br. 92/2023) i to kod korisnika budžetskih sredstava, odnosno korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje **za 10% počev od plate za januar 2024. godine.**

Ovim zakonom, u članu 44. propisan je način na koji lokalna vlast planira ukupna sredstva potrebna za isplatu plata zaposlenih koje se finansiraju iz budžeta lokalne vlasti, kao i obaveza lokalne vlasti da ministarstvu nadležnom za poslove finansija dostavlja izveštaj o broju zaposlenih na neodređeno i određeno vreme. Navodi se i u kojim slučajevima ministar nadležan za poslove finansija može privremeno obustaviti prenos transfernih sredstava iz

budžeta RS, odnosno pripadajućeg dela poreza na zarade i poreza na dobit pravnih lica u slučaju da lokalna vlast postupi suprotno. Takođe, dalje se navodi da se u budžetskoj 2024. godini ne može vršiti obračun i isplata poklona u novcu, božićnih, godišnjih i drugih vrsta nagrada i bonusa i primanja zaposlenih radi poboljšanja materijalnog položaja i poboljšanja uslova rada, kao i drugih primanja iz člana 120. stav 1. tačka 4. Zakona o radu („Službeni glasnik RS", br. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-US, 113/17 i 95/18-autentično tumačenje), predviđenih posebnim i pojedinačnim kolektivnim ugovorima i drugim aktima, za direktne i indirektne korisnike budžetskih sredstava budžeta Republike Srbije, lokalne vlasti i korisnike sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, osim jubilarnih nagrada za zaposlene i novčanih čestitki za decu zaposlenih. Kao i ranije, naglašava se da se u 2024. godini ne mogu isplaćivati zaposlenima kod korisnika budžetskih sredstava lokalne vlasti nagrade i bonusi koji prema međunarodnim kriterijumima predstavljaju nestandardne, odnosno netransparentne oblike nagrada i bonusa.

POVRAĆAJ VIŠE ILI POGREŠNO NAPLAĆENIH PRIHODA I PRIMANJA DRŽAVE

Izvršena je dopuna člana 60. Zakona o budžetskom sistemu kojim je regulisana **obaveza povraćaja više ili pogrešno uplaćenih primanja države**, i to stoga što je propisima uređen postupak povraćaja svih javnih prihoda, dok postupak povraćaja primanja države nije uređen. U tom smislu će uslediti izmena i dopuna Pravilnika o uslovima i načinu vođenja računa za uplatu javnih prihoda i raspored sredstava sa tih računa. Navedenim dopunama urediće se postupak povraćaja primanja od prodaje nefinansijske imovine, koji će Uprava za trezor vršiti na osnovu rešenja Poreske uprave, lokalne poreske administracije ili na osnovu akta drugog nadležnog organa.

PRODUŽEN ROK ZA RODNO ODGOVORNO BUDŽETIRANJE

Ovim zakonom produžen je rok za zaokruživanje procesa rodno odgovornog budžetiranja na svim nivoima vlasti, a **u celini do donošenje budžeta RS i budžeta lokalnih vlasti za 2025.godinu**. Shodno članu 16 [s7] ZoBS i Uputstva za izradu odluke o budžetu lokalne vlasti, predviđeno je da se proces postepenog uvođenja ROB sprovodi putem godišnjeg plana postupnog uvođenja rodno odgovornog budžetiranja. Godišnju plan određuje najmanje jednog ili više korisnika budžetskih sredstava i jedan ili više programa opredeljenog budžetskog korisnika za koji će se definisati (na nivou programa i/ili programske aktivnosti) najmanje jedan rodno odgovorni cilj i odgovarajući pokazatelji/indikatori za doprinos cilja unapređenja ravnopravnosti između žena i muškaraca.

Plan postupnog uvođenja rodno odgovornog budžetiranja iz stava 1. ovog člana, odnosno broj programa i broj budžetskih korisnika donosi ministar nadležan za finansije, pokrajinski sekretar za finansije, odnosno organ nadležan za budžet jedinice lokalne samouprave, u saradnji sa institucijama nadležnim za unapređenje rodne ravnopravnosti, najkasnije do 31. marta tekuće godine za narednu godinu.

OSTALE IZMENE I DOPUNE

Članom 9. ovog zakona o izmenama i dopunama ZoBS odlaže se za 2024. godinu rok za podnošenje završnog računa budžeta Republike Srbije, završnog računa lokalne vlasti i završnog računa organizacija za obavezno socijalno osiguranje primenom Međunarodnog računovodstvenog standarda za javni sektor - Finansijsko izveštavanje prema gotovinskoj osnovi računovodstva.

Produžen je rok za iskazivanje poreskih rashoda u opštem delu zakona o budžetu Republike Srbije – počev od budžeta za 2025. godinu.

Takođe, dopunjen je i član 56. Zakona o budžetskom sistemu, koji uređuje upravljanje preuzetim obavezama, tako što je propisano da se odredbe tog člana shodno primenjuju na korisnike sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Donošenje akta ministra finansija, kojim će se utvrditi metodologija za efikasnu i doslednu primenu fiskalnih pravila i bliže urediti postupak i dinamika postepenog uključivanja entiteta u obuhvat sektora države - planirano je u 2024. godini.

VAŽENJE I PRIMENA

Narodna skupština Republike Srbije donela je **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu 26. oktobra 2023. godine koji je objavljen u Službenom glasniku Republike Srbije 27. oktobra 2023. godine** („Sl. glasnik RS“, br. 92/23), a **stupio je na snagu narednog dana od dana objavljivanja.**

Urednik biltena Pravne novosti: Maja Stojanović Kerić, šef Odeljenja za pravni sistem lokalne samouprave
Elektronska pošta: mailto:maja.stojanovic@skgo.org

Možete nas pratiti i preko: